

§ 183

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilikka Ahteen ym. talousarvioaloitteesta koskien rintasyöpäseulontojen ulottamista 70–74-vuotiaisiin

HEL 2022-003305 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilikka Ahteen ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että rintasyöpäseulonnan ulottamisen toteuttamiseksi 70–74-vuotiaille tulee vuoden 2023 talousarvioon varata 250 000 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveyshuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyshuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtionvarainministeriö kohdentaa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle vuoden 2021 tilinpäätöstoteuman ja vuoden 2022 talousarvion perusteella talousarvioraamin vuodelle 2023, jossa talousarvioraami kasvaa väestönkasvun ja kustannustason nousun verran. Valtionvarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Rintasyöpäseulonnat

Sosiaali- ja terveyslautakunta viittaa antamaansa lausuntoon 1.3.2022 § 38 koskien valtuutettu Hilikka Ahteen aloitetta rintasyöpäseulontojen ulottamisesta 74:ään ikävuoteen. Rintasyöpäseulontojen laajentamisessa tulee edetä valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Helsinki on osaltaan valmis osallistumaan aktiivisesti valtakunnallisen arvion teke-

miseen ja toimimaan tarvittaessa esimerkiksi pilottina ikärajan nostolle. Kaupunginvaltuusto 1.6.2022 § 158 katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi ja samalla hyväksyi toivomusponnen, jossa edellytetään Helsingin selvitetävän mahdollisuutta toimia pilottina rintasyöpäseulonnan ikärajan nostolle 74:ään ikävuoteen nykyisen palveluntuottajan sopimuksen ja mahdollisen optioajan päättyessä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että vuoden 2023 talousarvioon ei budjetoida varoja rintasyöpäseulontojen ulottamiseen 70–74-vuotiaisiin.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (2010/1326) 2 luvun 23 §:n ja valtioneuvoston seulontoja koskevan asetuksen (2011/339) 2 §:n mukaisesti rintasyöpäseulonta on järjestettävä 50–69-vuotiaille naisille 20–26 kuukauden välein. Suomen Syöpärekisteri ei varsinaisesti suosittele seulonnan laajentamista. Laajentamisen harkinta ja suunnittelu edellyttävät riittävän luotettavia kustannusvaikuttavuuden ja kansainvälisen tason tutkimustietoja sekä vastaavia mallinnuksia.

Kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa on tähän asti pyritty yhdenmukaiseen seulontakäytäntöihin. Rintasyövän mammografiaseulonta tehdään kaikissa HYKS-alueen kunnissa 50–69-vuotiaille kahden vuoden välein seulonta-asetusta noudattaen. Tiedossa ei ole, että missään muussakaan Suomen kunnassa poikettaisiin asetuksen ikärajoista. 1.1.2023 myös seulontojen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille Helsinkiä lukuun ottamatta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Syöpäseulonnoilla voidaan saavuttaa myös muita etuja kuolleisuusvähennyksen lisäksi. Hyvin suunniteltu ja järjestetty seulontaohjelma lisää kansalaisten tasa-arvoa ja vähentää alueellista eriarvoisuutta. Tutkittaville oikea negatiivinen testitulokset antaa turvallisuuden tunteen ja vähentää huolestuneisuutta.

Seulontojen muita etuja ovat esimerkiksi potilaiden kärsimyksen vähentäminen parantavan hoidon avulla, säästävät leikkaukset ja liittämissä hoitojen pienentynyt tarve. Lisäksi syöpien hoitaminen varhaisessa vaiheessa säästää yhteiskunnan resursseja, koska potilaiden hoitoaika on lyhyempi ja hoito kevyempi kuin edenneen syövän hoito.

Hyötyjen lisäksi rintasyövän seulonta aiheuttaa myös haittoja. Yksi viidestä seulontaan säännöllisesti osallistuvasta naisesta lähetetään vähintään kerran tarpeettomasti jatkotutkimuksiin. Seulonnassa myös todetaan pieniä varhaisessa vaiheessa olevia kasvaimia, joista osa ei olisi aiheuttanut oireita naisen elinaikana.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

06.09.2022

Asia/7

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rintasyöpäseulontojen ulottaminen 70-74 -vuotiaisiin, Ahde Hilikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilikka Ahteen ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien rintasyöpäseulontojen ulottamista 70–74-vuotiaisiin.

Lausuntoa on pyydetty 14.9.2022 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rintasyöpäseulontojen ulottaminen 70-74 -vuotiaisiin, Ahde Hilikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.08.2022 § 158